

Verslag van de vergadering van de statencommissie Bestuur, Europa en Middelen van 11 juni 2007

Aanwezig:

H.R.A.L. Klein Kranenburg (CDA, voorzitter), J. Binnekamp (gedeputeerde), mw. M.G. Dekker (gedeputeerde), mr. J. Ekkers (gedeputeerde), mw. A.H. Raven (gedeputeerde), dr. F.H. Barneveld Binckhuysen (VVD), F. Bersch (SP), dr. R. Bisschop (SGP), mw.drs. W.A. Bodewitz (PvdD), drs. W.J. Bos (PvdA), mr. J.M. Buiting (CDA), ir. D.J. van den Burg (VVD), mw. P. Doornenbal-van der Vlist (CDA), mw. A. Jonkers-Cornelisse (SP), ing. D. Kiliç (PvdA), drs. B. Nugteren (GroenLinks), mw. A.M.A. Pennarts-Pouw (GroenLinks), drs. T.G.P.M. Ruijs (CDA), mw. Y. Smit (VVD), mr. J.J.J. Streefland, drs. R.E. de Vries (D66)

Van ambtelijke zijde aanwezig:

dr. R.J. Poort (adjunctgriffier), mw. W. Voorneman-Rijkers (verslag)

Afwezig:

R.C. Robbertsen (cvdK), J.P.A. de Wilde (gedeputeerde), C.J. van Kranenburg (ChristenUnie), ir. T. Snyders (Mooi Utrecht), F.J. Vos (VVD)

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.

2. Conceptverslag van 14 mei 2007, geactualiseerde lijst van toezeggingen en termijnagenda

M.b.t. de tekst

De voorzitter deelt mede, dat de SP enkele correcties heeft doorgegeven; deze zullen worden verwerkt.

blz. 1, de heer Streefland toevoegen bij de afwezigen.

Met in achtneming van voornoemde wijzigingen wordt het verslag vastgesteld.

Geactualiseerde lijst van toezeggingen

De heer Kiliç verzoekt aan de lijst van toezeggingen data toe te voegen waarop de beantwoording kan worden verwacht.

De voorzitter zegt dit toe.

3. Ingekomen stukken

Geen.

4. Mededelingen

- Bericht van verhindering is ontvangen van de heren Robbertsen, De Wilde, Van Kranenburg, Snyders en Vos.
- De voorzitter memoreert de Arhi-bijeenkomsten in Breukelen op 12 juni a.s. en in Vinkeveen op 13 juni a.s.
- Mevrouw Raven memoreert dat in een vorige BEM-vergadering is gevraagd naar een plan van aanpak inzake de invoering van de Kapitaaldienst. Op dit moment wordt hieraan gewerkt. Het heeft nogal wat consequenties met name als het gaat om een overgangsregeling. Spreekster verwacht dat het plan van aanpak na de zomer gereed is.

- Mevrouw Raven memoreert voorts dat in een vorige BEM-vergadering een vraag is gesteld over het weerstandsvermogen en de communicatie daarover. In de Begroting 2008 zal nader worden ingegaan op het geld dat nodig is om risico's af te dekken.

5. Rondvraag

- Mevrouw Doornenbal memoreert een uitnodiging te hebben ontvangen voor een bijeenkomst van de NV Utrecht op 18 juni a.s. Geïnformeerd wordt naar de status van die bijeenkomst.
De voorzitter zegt toe dat deze vraag zo spoedig mogelijk per e-mail wordt beantwoord.
- De heer De Vries pleit er, naar aanleiding van de mededeling over Arhi-bijeenkomsten op 12 en 13 juni a.s., voor in de planning van deze commissie op te nemen dat de staten in het najaar zelf hoorzittingen terzake dit onderwerp zullen houden.
De voorzitter zegt dit toe.
- De heer Ruijs memoreert dat het CDA vorig jaar bij het Jaarverslag 2005 van de provincie teleurstelling heeft uitgesproken over de opzet, omdat PS daarin ontbraken. In het Jaarverslag 2006 ontbreken PS wederom. Spreker verzoekt om een schriftelijke motivering waarom PS niet in het Jaarverslag zou moeten worden opgenomen dan wel waarom zij daarin wel zouden moeten en hoe dat volgend jaar zal worden geregeld.
De voorzitter merkt op dat het Jaarverslag onder de verantwoordelijkheid van de heer Binnekamp valt. Hij stelt voor de vraag bij het desbetreffende agendapunt te herhalen.

TER BESPREKING

Portefeuille J.P.A. de Wilde

6. Presentatie Wabo

De heer Hazenbosch geeft een toelichting op de Wabo. De Wabo regelt de omgevingsvergunning; dat is één vergunning voor locatiegebonden activiteiten.

De voorzitter deelt mede dat het statenvoorstel terzake de Wabo voor de volgende vergadering tegemoet kan worden gezien.

Mevrouw Bodewitz informeert waarom de natuurbeschermingswethandhaving onder de gemeente valt.

De heer Hazenbosch licht toe dat daarvoor is gekozen omdat het altijd om locatiegebonden activiteiten gaat, waarvan het provinciale gedeelte slechts onderdeel uitmaakt. De provincie heeft daarbij wel een zodanig adviserende rol, dat de gemeente verplicht is dat over te nemen.

De heer De Vries informeert of PS – naast het beschikbaar stellen van de noodzakelijke middelen om de Wabo te kunnen uitvoeren – in dit kader nog een rol hebben.

De heer Hazenbosch antwoordt, dat het echt een organisatieverhaal betreft. De rol van PS ligt op dit moment bij de middelen.

De heer Nugteren memoreert dat binnen PS al enige tijd wordt gediscussieerd over deregulering. In dat verband is ook wel eens deze ontwikkeling gememoreerd. Geïnformeerd wordt welke mogelijkheden de Wabo biedt om tot een zekere deregulering te komen op een aantal terreinen die deze wetgeving betreft.

De heer Hazenbosch licht toe dat de Wabo onderdeel uitmaakt van een veel breder pakket van deregulering. In het kader van milieu wordt gewerkt aan een zgn. activiteitenbesluit. Dat houdt in dat veel vergunningverlening met name voor gemeenten gaat verdwijnen en wordt omgezet in algemene regels hetgeen een grote lastenvermindering tot gevolg heeft. De Wabo

op zich betreft alleen een procedurele vereenvoudiging (één loket, één bevoegd gezag). De onderliggende regelgeving wordt op dit moment niet aangepast. Het is wel zo dat de Wabo aanleiding geeft naar bepaalde zaken kritisch te kijken met de bedoeling de onderliggende regelgeving op termijn ook aan te passen.

De heer Van den Burg mist de kwantitatieve onderbouwing van de taken die worden overgeheveld naar de gemeenten.

Voorts informeert de VVD wat precies de taak is van het Rijk en hoe het Rijk die taak invult. Geconstateerd kan worden dat de inhoud van het werk niet verandert. Het gaat met name over het goed op elkaar afstemmen van procedures en procesbegeleiding. Geïnformeerd wordt of het Rijk hiervoor de financiële verantwoordelijkheid neemt.

De heer Hazenbosch licht toe dat er een apart IPO-platform is van Wabo-coördinatoren. Daarin zit tevens de vertegenwoordiger van het projectteam Wabo van VROM. Het Rijk moet ervoor zorgen dat de partijen voldoende tools krijgen om de Wabo te implementeren. Er worden derhalve allerlei handleidingen, websites gemaakt om de overheden die de Wabo moeten organiseren te begeleiden. Verder worden met name op koepelniveau allerlei afspraken gemaakt tussen VROM en het IPO.

In het kader van het Wabo-project is de ambtelijke werklust in beeld gebracht. Er is een inventarisatierapport waarin is gekwantificeerd wat verwacht wordt dat aan werkzaamheden van de provincie verdwijnt naar andere overheden en wat de provincie van andere overheden terugkrijgt. Het inventarisatierapport kan desgewenst worden verstrekt.

Het is duidelijk dat indien de provincie het bouwgedeelte en het indirecte lozingen gedeelte erbij krijgt, dit een taakverzwarende tot gevolg heeft. Het IPO heeft aangegeven dat deze taak alleen wordt opgepakt indien daar voldoende financiële compensatie tegenover staat. Aan alle provincies is opgedragen de hoogte van de financiële compensatie te kwantificeren. Naar aanleiding van de uitkomst zal vervolgens op koepelniveau met het Rijk worden onderhandeld over de hoogte.

Mevrouw Jonkers informeert hoe zeker het is dat de Wabo in deze vorm doorgaat. De SP heeft begrepen dat de Wet nog moet worden behandeld in de Tweede Kamer.

In de Knipselkrant stond een stukje van de gemeente Veenendaal over het in haar visie ten onrechte weghalen van taken bij de gemeente. Geïnformeerd wordt hoe daar tegenaan wordt gekeken.

De VNG heeft berekend dat de Wabo wordt opgetuigd voor 15% van de aanvragen; slechts 15% van alle vergunningsaanvragen schijnt meervoudig te zijn. Geïnformeerd wordt of dit de moeite allemaal wel waard is.

De SP vestigt de aandacht op het onderwerp calamiteiten. De burgemeester is verantwoordelijk voor de veiligheid in de gemeente. Spreekster informeert of zij uit het betoog van de heer Hazenbosch goed heeft begrepen dat de specifieke kennis over wat met name bij de bedrijven gebeurt ook bij de gemeente blijft liggen en de provincie de expertise op dat punt van de gemeente inhuurt.

De heer Hazenbosch zet uiteen dat niet met 100% zekerheid kan worden gezegd dat de Wabo doorgaat, omdat het een zaak is van de Tweede Kamer. Na de val van het Kabinet heeft de VNG met name van de wat grote gemeenten te horen gekregen dat zij niet zo blij waren de grote inrichtingen kwijt te raken aan de provincie. Eén van de argumenten is dat sommige gemeenten voor de grotere inrichtingen meer leges heffen ter compensatie van het feit dat zij bijvoorbeeld voor dakkapellen minder leges kunnen heffen. Indien de gemeenten de grote inrichtingen kwijt raken wordt dit vereveningssysteem lastig. Bij aanvang van het nieuwe Kabinet is ook de behandeling van de Wabo in de Tweede Kamer weer gestart. Hieraan is een gesprek van de Minister met de koepelorganisaties vooraf gegaan. Daarbij heeft de VNG inderdaad een kritisch geluid laten horen en de vraag gesteld of niet te ver werd

doorgesloten in het optuigen van de Wabo en of een en ander niet kon worden geregeld met een eenvoudige coördinatieregeling. De VNG bracht o.a. als argument naar voren dat het bedrijfsleven niet zat te wachten op de Wabo. In hetzelfde gesprek gaf het bedrijfsleven echter aan graag met de Wabo verder te willen. Het bleek dat de VNG redelijk alleen stond in haar standpunt niet verder te willen met de Wabo zoals die er nu ligt. Op grond van vorenstaand gesprek heeft VROM de opdracht gegeven de landelijke server te bouwen. VROM zelf is er derhalve redelijk van overtuigd dat de Wabo in deze vorm doorgaat. De eerste bespreking in de Tweede Kamer moet nog volgen in oktober.

Wat de kennis en vaardigheden betreft komt de provincie op alle onderdelen praktijkproblemen tegen die moeten worden geregeld in de samenwerkingscontracten. Eén van die onderdelen is veiligheid. In algemene zin zal dat qua coördinatie niet anders gaan dan nu is georganiseerd. Nu moet veiligheid ook worden gecoördineerd terwijl bouwen bij de gemeente zit en het milieugedeelte bij de provincie. Het bevoegd gezag verandert, maar waar de inhoudelijke kennis zit verandert niet.

De provincie moet de bouwaspecten regelen voor alle 300 provinciale bedrijven. De provincie moet met alle gemeenten dezelfde regeling aangaan. In sommige gemeenten, w.o.

Veenendaal, is slechts sprake van een paar provinciale bedrijven; er zijn ook gemeenten waar niet echt een provinciaal bedrijf zit. Die gemeenten vragen zich derhalve af of het provinciale verhaal voor hen niet erg belastend is.

Nadat de voorzitter heeft geconstateerd dat de commissie geen vragen en opmerkingen meer heeft sluit hij de discussie over dit onderwerp af. Hij bedankt de heer Hazenbosch voor zijn komst en toelichting.

Alle portefeuillehouders

7. Jaarrekening 2006 en afrekenvoorstel 2006

Mevrouw Smit deelt mede dat de VVD zich kan vinden in het advies van de subcommissie voor de jaarrekening. De aanbevelingen van deze commissie tellen voor de VVD zwaar. De jaarlijkse terugkerende grote overschotten op de jaarrekening dienen nu echt tot het verleden te behoren. Zowel de primitieve begroting als de volledige programmabegroting inclusief projecten geven een onderbesteding aan of in een aantal gevallen een te royale raming. Ook is niet goed te achterhalen of en in hoeverre het gerealiseerde beleid overeenkomt met het voorgenomen beleid. Een beter inzicht zowel qua gerealiseerd beleid als wel de inzet van de middelen is voor de vele projecten van groot belang. Een aantal projecten is apart toegelicht. De VVD vindt de verantwoording aan duidelijkheid winnen als alle projecten op deze wijze worden toegelicht. Spreekster verwijst in dit kader naar blz. 189 van deel 1. De VVD ziet uit naar de analyse van de onderbestedingen zoals de subcommissie heeft aanbevolen. Er is immers een ambitieus Coalitieakkoord. De VVD hecht eraan dat het Coalitieakkoord ook kan worden uitgevoerd.

Met betrekking punt 2c van het ontwerp-besluit, provinciaal programma luchtkwaliteit onderdel concessieverlening, wordt voorgesteld € 3,3 miljoen te reserveren. In de 3^e Begrotingswijziging is € 1,2 miljoen vrijgemaakt voor rijden op aardgas. Geinformeerd of dit hetzelfde project betreft.

Met betrekking tot punt 3 wordt voorgesteld € 10,7 miljoen toe te voegen aan de algemene reserve (het vrij besteedbare deel) en bij de Begroting 2008 concreet aan te wenden. Er is echter reeds besloten € 8,5 miljoen aan te wenden voor het Coalitieakkoord. De VVD pleit ervoor dit te vermelden en toe te voegen dat het verschil naar de algemene reserve gaat maar niet naar het vrij te besteden gedeelte.

De heer Buiting spreekt namens het CDA zijn waardering uit voor de weergave in de jaarrekening. Daarin is een aantal aanbevelingen van de subcommissie van vorig jaar opgevolgd om een aantal resultaten duidelijk zichtbaar te maken. Wel vindt het CDA 500 blz. erg veel. Mede om de ambtelijke druk te verlagen pleit het CDA ervoor in overleg met de accountants te komen tot een vereenvoudigde weergave die minder administratieve last met zich meebrengt.

In de subcommissie is het terugkerend probleem van de onderbesteding uitgebreid besproken. Het voornemen het jaar daarop netjes binnen de lijnen te blijven is te makkelijk. Aangegeven is dat stevig moet worden geanalyseerd, omdat de ritmes van bestedingen zich niet altijd goed verhouden met jaarritmes die in een begrotingssystematiek worden gehanteerd. Ter illustratie wijst spreker op de cofinanciering. Het is logisch dat verplichtingen die voortvloeien uit het Coalitieakkoord in het eerste en het laatste jaar van de periode tot minder bestedingen leidt dan in het tweede en derde jaar; dit zou begrotingstechnisch beter vorm gegeven moeten worden. Dat inzicht ontbreekt.

Ook de zichtbaarheid in de toekomst van de provincie naar de burger is altijd een belangrijk aandachtspunt. Het CDA zou in deze een koppeling met de commissie deregulering willen maken. Het CDA vraagt zich af of ten aanzien van de kortlopende projecten of subsidies niet een eenvoudiger systematiek kan worden gehanteerd door direct nadat de commissie hierover heeft besloten tot de uitgave over te gaan. Hiermee zouden vele vormen van doorschuiven of vertragingen kunnen worden opgeheven.

De heer Streefland spreekt zijn waardering uit voor het advies van de subcommissie voor de jaarrekening. Bij de oplegger voor het statenvoorstel wordt al een poging gewaagd die analyse te maken (eind blz. 1, begin blz. 2). Spreker denkt dat dit nogal wat uitwerking behoeft. Daarbij wordt overigens niet het fenomeen overplanning genoemd, waarover hij gedeputeerde Ekkers in een andere commissie heeft gehoord, hetgeen hem verheugt omdat hij dit aanmerkt als een gelegenheidsargument.

De ChristenUnie onderschrijft de opmerking van de VVD over de € 8,5 miljoen voor het Coalitieakkoord.

De heer De Vries deelt mede dat D66 het advies van de subcommissie voor de jaarrekening steunt. In hun reactie op het accountantsrapport stellen GS dat zij de informatievoorziening op basis van de prestatie-indicatoren zullen afstemmen op de indicatoren in het Coalitieakkoord. Geïnformeerd wordt of dan sprake wordt van een nieuwe ronde van prestatie-indicatoren. Vanuit andere commissies is de vraag opgeworpen in hoeverre de thans zichtbare indicatoren effectief en echt bruikbaar zijn en of het wellicht niet wenselijk is daar een keer 'de stofkam' doorheen te halen om te bevorderen dat daadwerkelijk indicatoren worden verkregen waar de provincie iets aan heeft. D66 steunt deze wens en pleit ervoor PS hierbij te betrekken.

De heer Nugteren deelt mede dat GroenLinks zich kan vinden in het advies van de subcommissie voor de jaarrekening. Het aspect onderbesteding dient goed te worden uitgezocht temeer omdat voor de komende periode zeer ambitieuze doelstellingen liggen wat betreft uitgaven; deze liggen ongeveer twee keer zo hoog als in de afgelopen 4 jaar. Voorts sluit GroenLinks zich aan bij de vraag van het CDA hoe het jaarverslag in omvang kan worden teruggebracht zonder dat de accountantsverplichting teniet wordt gedaan, zodat de inhoud werkelijk politiek kan worden gecontroleerd.

Indien meer inzicht bestaat in de onderbesteding zullen ook vragen naar voren komen over de cofinanciering. Veel wordt opgemerkt dat de onderbesteding gelegen is in het feit dat de cofinanciering niet rond kwam. GroenLinks is van mening dat meer ten principale de vraag moet worden gesteld of in alle omstandigheden cofinanciering als uitgangspunt genomen moet blijven worden, omdat het in de praktijk heel lastig blijkt te zijn en omdat cofinanciering

ingrijpen in andermans begroting betekent waarvan de vraag is of de provincie dat altijd zou moeten willen.

De heer Kiliç deelt mede dat de PvdA zich kan vinden in het advies van de subcommissie voor de jaarrekening. Het is van belang, dat de onderbesteding goed wordt onderzocht.

De heer Bisschop deelt mede dat de SGP geen nieuwe punten heeft toe te voegen aan datgene dat vermeld wordt in het advies van de subcommissie voor de jaarrekening.

Mevrouw Jonkers spreekt namens de SP haar waardering uit voor het advies van de subcommissie voor de jaarrekening. Zij leggen de vinger op de juiste zere plekken. De SP kan zich volledig vinden in het advies.

Mevrouw Raven licht toe dat de onderbesteding in de subcommissie aan de orde is geweest. Cofinanciering wordt als één van de argumenten genoemd. Het punt is dat sommige afspraken over cofinanciering drie jaar geleden worden gemaakt en nu pas kan worden geoogst. Dat heeft begrotingstechnisch gevolgen.

Spreekster onderschrijft de aanbeveling vanuit de subcommissie de onderbesteding nader te onderzoeken. Op blz. 11 van Deel 1 wordt overigens wel ingegaan op de reden van de € 55 miljoen onderbesteding. Aangegeven wordt dat hem om endogene of exogene invloeden gaat. De omvang van het Jaarverslag wordt voornamelijk veroorzaakt door de prestatie-indicatoren. In het kader van het dualisme is de scheiding aangebracht dat PS besluiten wat de provincie doet en GS besluiten hoe dat wordt gedaan. Daarbij dienen de maatschappelijke effecten te worden gemeten. Soms blijkt het bijzonder lastig deze te meten omdat er zoveel externe invloeden zijn. In sommige gevallen is de vraag wat de provincie eraan heeft het maatschappelijk effect te weten omdat er geen consequenties aan kunnen worden verbonden. Op grond van het vorenstaande verheugt het spreekster dat de wens wordt uitgesproken nogmaals kritisch naar de indicatoren te kijken.

Spreekster bevestigt dat er verschillende kasritmes zijn. Hiernaar zou een keer moeten worden gekeken, omdat ook dat invloed heeft op het jaarlijks uit te geven bedrag.

De suggestie van het CDA de zichtbaarheid voor de burger te bevorderen door snel na een besluit tot uitgave over te gaan is aan PS. Mogelijk is een idee dat in dat geval bij een motie of amendement direct een begrotingswijziging wordt ingediend, zodat dit direct kan worden geïmplementeerd.

De € 3,3 miljoen in het kader van het provinciaal programma luchtkwaliteit heeft betrekking op hetzelfde project als de 3^e Begrotingswijziging € 1,2 miljoen vrij te maken voor rijden op aardgas. Het bedrag was nog niet afgedekt.

Met betrekking tot de € 10,7 miljoen bevestigt spreekster dat € 8,5 miljoen al in het Coalitieakkoord zit. Het verschil komt in de algemene reserve.

De voorzitter licht in aanvulling op de vraag van de VVD toe, dat de beschreven systematiek klopt. De zin dat er vervolgens afspraken zijn voor de begroting 2008 kan in het Jaarverslag 2006 niet worden weggehaald, omdat de techniek gebiedt het op deze wijze te doen.

Mevrouw Raven bevestigt het vorenstaande het benadrukt dat het om de Jaarrekening 2006 gaat.

De voorzitter geeft de commissie in tweede termijn het woord.

De heer Buiting merkt op dat de suggestie van het CDA zou zijn vooral de indicatoren op resultaatniveau te handhaven ook al is er geen directe koppeling. Met name allerlei indicatoren die veel administratie kosten en uiteindelijk weinig politiek debat opleveren acht het CDA niet zo interessant. Naar het vorenstaande zou het CDA gewogen willen kijken.

Mevrouw Raven is het persoonlijk eens met het vorenstaande. Dit is echter in haar visie een onderwerp waar de staten het onderling over eens zouden moeten worden.

De heer Bos steunt het voorstel van het CDA een keer ten principale te kijken naar het systeem van de indicatoren omdat het nu teveel en papieren tijger is.

De heer Buiting voegt hieraan toe dat men soms veel meer heeft aan de uitkomst van één indicator die betrouwbaar is, waarbij alle details achterwege worden gelaten. Dat ontbeert hier nog wel. Wellicht dat dit een keer nader binnen de subcommissie voor de jaarrekening kan worden bestudeerd.

Nadat de voorzitter heeft vastgesteld dat de commissie geen vragen en opmerken meer heeft sluit hij de discussie over dit onderwerp af.

8. Benoeming bestuurders Regio Randstad

De heer De Vries deelt mede dat D66 teleurgesteld is over de wijze waarop GS in de vorige vergadering ingingen op de vragen over het Urgentieprogramma Randstad en de opstelling van GS tijdens de interpellatie. Op grond van het vorenstaande stemt D66 als een soort statement niet in met de onderhavige voordracht.

De heer Nugteren spreekt zijn verbazing uit over het feit dat dit nog valt onder het dualisme, omdat alleen maar leden van GS kunnen worden voorgedragen vanuit PS. GroenLinks heeft overigens geen bezwaar tegen de benoeming.

De voorzitter concludeert dat de commissie, met uitzondering van D66, instemt met het onderhavige voorstel.

Portefeuille J. Binnekamp

9. Jaarverslag 2006

De heer Van den Burg zet uiteen dat de VVD met instemming kennis heeft genomen van het Jaarverslag 2006. Namens de VVD plaatst spreker vervolgens de volgende vragen.

De cvdK heeft aanbevelingen gedaan. Geïnformeerd wordt of GS de aanbevelingen van de cvdK delen en zo ja wat inmiddels is ondernomen om dit in gang te zetten.

In het Burgerjaarverslag staat op de laatste pagina dat er minder bezwaren zijn ingediend. Het aantal niet afgehandelde bezwaarschriften staat echter nog steeds niet op 0, hetgeen de VVD zorgen baart. De VVD memoreert een initiatiefvoorstel bestuurlijke boete, dat door de meerderheid van de staten is ondersteund. De VVD ziet op korter termijn met belangstelling de evaluatie van het initiatiefvoorstel tegemoet.

De heer De Vries informeert waarom het Jaarverslag iedere keer op een ander manier wordt vormgegeven. Voorts informeert D66 wanneer PS een prominente plek in het Jaarverslag zullen krijgen. In het Jaarverslag moet tot uiting komen wat vanuit GS, het dagelijks bestuur, is gedaan en wat vanuit PS, het volksvertegenwoordigende lichaam, is gedaan. D66 pleit voor meer balans in het Jaarverslag tussen deze twee belangrijke gremia binnen de provincie.

De heer Bos memoreert dat voor de vorige Statenperiode sprake was van 3 afzonderlijke boekwerken. PS hebben verzocht een en ander samen te voegen. Dit is het tweede 'geïntegreerde' Jaarverslag. De PvdA spreekt haar waardering uit voor de vormgeving en de leesbaarheid. Een en ander is echter uitgebreid gedocumenteerd. De vraag is of het Burgerjaarverslag en het Sociaal Jaarverslag nog verder in omvang kunnen worden beperkt en in het Jaarverslag kunnen worden geïntegreerd.

Voort informeert spreker voor wie dit Jaarverslag wordt gemaakt. Indien dit voor een bredere doelgroep dan PS is bedoeld, is de vraag hoe het Jaarverslag wordt verspreid. Indien het niet voor een bredere doelgroep is bedoeld, is de vraag of voor de inwoners van Utrecht niet – conform het voorstel in het evaluatierapport over de verkiezingen – jaarlijks of tweejaarlijks een overzicht moet worden gemaakt van datgene dat de provincie heeft gepresteerd.

Mevrouw Doornenbal deelt mede dat het CDA zich met betrekking tot de positionering van PS aansluit bij de opmerking van D66. Het CDA wil graag inzichtelijk hebben wat de rol is van PS en wat het resultaat is geweest naar aanleiding van die inzet. Indien hieraan tegemoet wordt gekomen, zou het CDA de inbreng over PS wel voor het ter perse gaan van het Jaarverslag willen lezen.

Voorts sluit het CDA zich aan bij de vraag van de PvdA voor wie het Jaarverslag is bedoeld, hoe daarmee wordt omgegaan en of de inhoud daarop wellicht moet worden aangepast. Het Jaarverslag komt bij het CDA over als een PR-stuk. Nergens staan de uitdagingen die nog zijn overgebleven dan wel wat de problemen zijn waarvoor nog geen oplossing is gevonden. Overigens spreekt het CDA waardering uit voor de vormgeving en de leesbaarheid van het stuk.

De heer Binnekamp zet uiteen dat de laatste jaren is gezocht naar een goede vormgeving. In zijn visie is thans het juiste model gevonden en het is makkelijk leesbaar.

Spreker onderschrijft dat de positie van PS in het Jaarverslag dient te worden opgenomen. Hij kan zich voorstellen dat nader met PS van gedachten wordt gewisseld over de wijze waarop daaraan inhoud wordt gegeven.

Het Jaarverslag is bedoeld voor PS zelf. GS geven daarin aan wat zij hebben gedaan. Het betreft een vrij algemeen en globaal verhaal. In de aanbiedingsbrief wordt voor wat betreft de cijfers verwezen naar de Jaarrekening. Spreker acht het gewenst dat GS dit richting PS blijven doen. Het Jaarverslag wordt op de website gezet, aan alle PS-leden afzonderlijk gestuurd evenals aan de totale ambtelijke organisatie. Het is spreker bekend dat het Jaarverslag ook aan organisaties zoals het NMU en Bureau Jeugdzorg wordt verstrekt. Hij is bereid nader te bezien op welke wijze de burger hiermee kunnen worden bereikt.

Het Burger Jaarverslag en Sociaal Jaarverslag zijn wettelijke taken.

Het Jaarverslag kan wellicht nog verder qua omvang worden beperkt. Er moet echter voor worden gewaakt te summier te worden.

Spreker onderschrijft niet dat problemen waarvoor nog geen oplossing is gevonden niet zijn benoemd. Ter illustratie wijst hij op de polder Groot Mijdrecht Noord.

In beginsel hebben GS de aanbevelingen van de cvdK onderschreven. GS zullen zich echter nog beraden over de verdere invulling daarvan. Spreker zal dit richting de commissie terugkoppelen.

Het ziet er naar uit dat de provincie voor wat betreft de afhandeling van de bezwaarschriften binnen de termijn blijft. Het aantal gevallen waar eventueel sprake is van een boeteregeling conform het initiatiefvoorstel van de VVD is zeer miniem. Spreker kan in deze desgewenst een overzicht overleggen.

Nadat de voorzitter heeft vastgesteld dat er geen vragen of opmerkingen meer zijn rondt hij de discussie over het Jaarverslag af.

10. Uitvoering PS-besluit betreffende het eindrapport van de Staten Werkcommissie Europese Aangelegenheden ‘Europa begint in Utrecht’

De heer De Vries memoreert dat tijdens de vorige vergadering is besproken wat er moet gebeuren om tot een PS-besluit te kunnen komen. Het gaat erom de GS-uitwerking van de aanbevelingen in een statenvoorstel te vatten. Dat is gebeurd. D66 steunt de uitwerking daarvan en stemt ermee in dat het onderhavige stuk als sterstuk naar de staten gaat.

Spreker deelt voorts mede dat hij inmiddels samen met de adjunctgriffier heeft gesproken met de ambtelijke dienst over de wijze waarop die informatie op een goede manier richting de statenleden kan worden gestroomlijnd.

Mevrouw Jonkers memoreert dat de SP destijds tegen deze commissie heeft gestemd. De SP vindt Europa belangrijk maar ziet de belangenbehartiging voor Nederlandse zaken liever via de Rijksoverheid lopen. De SP is ook geen voorstander van het rondpompen van geld via het Europese Structuurfonds.

Met betrekking tot het onderhavige stuk kan de SP zich vinden in de aanbevelingen 1 en 2. Aanbeveling 3 lijkt de SP een open deur. Natuurlijk moet deze organisatie Europaproof zijn. De SP is tegen de aanbevelingen 4 en 5. De angst bestaat dat deze commissie zich helemaal op Europa gaat storten, daar heel veel tijd aan gaat besteden ten koste van zaken en problemen die de inwoners van Utrecht echt raken, zoals bijvoorbeeld herindelingen.

Mevrouw Pennarts informeert wat moet worden verstaan onder het Europaproof maken van de provincie Utrecht.

In aanbeveling 5 staat o.a. dat een beperkt aantal lobbydossiers wordt opgesteld en dat er ruimte moet zijn voor een landsdelige en een provinciale lobby. Geïnformeerd wordt welke onderwerpen het betreft en wie vervolgens bepaalt wat de onderwerpen zullen zijn.

De heer Kiliç merkt ten aanzien van aanbeveling 1 op dat de nadruk moet worden gelegd op de Utrechtse prioriteiten. Wat het IPO in dit verband wil, is in de visie van de PvdA niet relevant voor Utrecht.

Met betrekking tot aanbeveling 3 informeert spreker welke vakgedeputeerden zijn belast met welke EU-dossiers.

Mevrouw Doornenbal pleit namens het CDA voor meer aandacht voor specifieke Utrechtse zaken.

De heer Barneveld Binckhuysen zet uiteen dat de VVD een positieve grondhouding heeft ten aanzien van Europa, niet in de laatste plaats omdat het huidige welvaart- en welzijnsniveau voor een belangrijk deel komt door de grensoverschrijdende activiteiten. Gelet op de relatie tussen Brussel, de regio's en de provincie is het goed dat deze Statencommissie er in het verleden is geweest en dat de aanbevelingen zijn gedaan vertaald in het onderhavige stuk. De VVD kan zich vinden in de inhoud. Spreker is het met voorgaande sprekers eens dat het accent wellicht wat meer op Utrecht mag liggen.

De VVD zal met belangstelling volgen hoe een en ander het komend jaar in de praktijk zal uitpakken.

De heer Binnekamp bevestigt dat het om de uitwerking gaat van het eindrapport van de desbetreffende StatenWerkcommissie. PS hebben aanbevelingen gedaan en GS hebben aangegeven langs welke weg zij die aanbevelingen handen en voeten willen geven.

Van het betoog van de SP neemt spreker kennis. Hij deelt de opvatting van de SP niet. Europaproof houdt in een ieder binnen het provinciehuis bewust te laten worden van hetgeen in Europa mogelijk is via kennisuitwisseling op velerlei terrein en de subsidies die voor bepaalde programma's kunnen worden verkregen. Spreker is verantwoordelijk voor het Europaproof maken van de organisatie en inzichtelijk maken van alle fondsen die er op vele terreinen zijn. Het is vervolgens aan de verantwoordelijk gedeputeerde op dat specifieke terrein een dergelijk fonds binnen te halen.

De lobbydossiers zijn o.a. KRW, Luchtkwaliteit, Lichtvervuiling, bereikbaarheid, economische ontwikkelingen. Wat in Utrecht geldt hoeft niet in andere regio's te gelden.

De voorzitter concludeert dat de commissie zich, met uitzondering van de SP, kan vinden in het onderhavige stuk.

Portefeuille mevrouw A.H. Raven

11. 4^e Begrotingswijziging

De heer Ruijs vestigt de aandacht op de kolom Besluit/advies. Spreker pleit ervoor in deze kolom alleen de statenbesluiten op te nemen. Indien de staten een onderwerp hebben gedelegeerd aan een vakinhoudelijke commissie betreft het ook een statenbesluit. Indien dit niet het geval is vraagt het desbetreffende onderwerp om een afzonderlijke behandeling. Mevrouw Smit vestigt de aandacht op productgroep 5103 Kenniseconomie en bedrijfsontwikkeling (blz. 9). PS voteren € 2,5 miljoen euro; de specificatie gaat echter tot € 1,3 miljoen. Verzocht wordt om een nadere toelichting.

Mevrouw Raven zegt toe dat de vraag van de VVD in de notulen zal worden beantwoord. De opmerking van het CDA wordt onderschreven; daarmee zal in het vervolg rekening worden gehouden.

De voorzitter concludeert dat de commissie zich, er van uitgaande dat de vraag van de VVD naar tevredenheid zal worden beantwoord, kan vinden in het onderhavige voorstel en ermee instemt dat dit als sterstuk naar de staten gaat.

12. Ontwerpprogramma begroting 2008 Randstedelijke Rekenkamer

De voorzitter concludeert dat de commissie zich kan vinden in het onderhavige stuk en ermee instemt dat dit als sterstuk naar de staten gaat.

Portefeuillehouder mevrouw M.G. Dekker

13. Urgentieprogramma Randstad

De heer Ruijs deelt mede namens het CDA te zullen ingaan op de procedure, de rolverdeling, de inhoud en de context.

Procedure

Er ligt een kant en klaar product van GS voor, zodat het CDA het thans niet zinvol acht daar inhoudelijk nog commentaar op te leveren. Het CDA gaat ervan uit dat de inhoud niet afwijkt van het beleid dat reeds door PS is vastgesteld. Voor de volgende keer geeft het CDA mee dat PS, indien een stuk wordt opgesteld waarover PS een mening moeten hebben, ook in staat moeten worden gesteld die mening te kunnen geven op een moment dat de inhoud nog sturend en kaderstellend kan worden beïnvloed.

Rolverdeling

PS zijn het kaderstellende orgaan. PS stellen kaders aan GS. GS wordt voorgezeten door de cvdK, die drie rollen heeft. Eén van die rollen is een zelfstandig orgaan. De cvdK stond terecht op het standpunt dat hij vanuit die zelfstandige functie meningen kon verkondigen waarvoor hij geen verantwoording was verschuldigd aan PS. Dit is met name gebeurd in het kader van de G4P4. In de visie van het CDA betekent het vorenstaande dat het standpunt van de cvdK niet aan de orde kan zijn in het gremium van PS. Het CDA onderschrijft de noodzaak van een Urgentieprogramma Randstad (UpR). Zij acht dit van belang voor de economie, de bevolking en de bedrijven van de provincie Utrecht en niet, zoals op blz. 5 in de tweede alinea wordt gesteld, omdat het tenslotte de acht voorzitters van de colleges van de G4P4 waren die opriepen tot 'een slagvaardig bestuur van Randstad Holland'. Ook de 4^e alinea op blz. 6, waarin staat dat de voorzitters van de colleges van de G4P4 de minister en de randstedelijke

overheden als Raad van Advies terzijde zullen staan bij de uitvoering van het UpR met gevraagd en ongevraagd advies, regardeert de staten niet.

Het CDA heeft moeite met het feit in een positie te worden gebracht waarbij zij een oordeel moet uitspreken over een rol van de cvdK, die PS niet regardeert. De staten zijn te vaak in de positie gebracht die voor de buitenwereld volledig onduidelijk was omdat een uitspraak van de cvdK werd opgevat als de mening van de provincie en dus ook van PS.

Op grond van het vorenstaande concludeert het CDA dat het onderhavige stuk thans inhoudelijk niet aan de orde is. Het CDA heeft het stuk voor kennisgeving aangenomen.

Inhoud

Het CDA gaat er vanuit dat het stuk al gereed was voor het nieuwe college aantrad. In die zin wil het CDA GS hierop niet aanspreken. Voor volgend jaar echter wel. In het Coalitieprogramma staat duidelijk wat de rollen zijn. De belangen van de provincie Utrecht en van de Randstad worden verwoord. De standpunten die worden verwoord dienen vooraf, desgewenst vertrouwelijk, met PS te worden besproken.

Context

In het onderhavige stuk gaat het om de Randstad. In de visie van het CDA zou de context het belang van de provincie Utrecht moeten zijn. Het belang van de provincie is een goed lopende Randstad.

Het CDA wil volgend jaar over voornoemde punten de discussie met GS aangaan

De heer Bos deelt mede dat de PvdA geen jaar wil wachten met het debat over dit onderwerp. De PvdA geeft de commissie derhalve in overweging deze nota inclusief de besluitvorming in PS te behandelen.

De inhoud van het stuk volgt het provinciale beleid, dat eerder – ook door de staten – is vastgesteld. Voorzover spreker kan overzien, is geen sprake van beleidswijzigingen.

Binnenkort vindt een conferentie plaats over de Noordvleugel met name over de groen/blauwe structuren en de verstedelijkingsvisie na 2015. Geïnformeerd wordt of de resultaten van de ontwikkelingsvisie Noordvleugel passen binnen dit UpR en zo niet of de UpR daarop nog kan worden aangepast.

In de nota wordt de wens geuit van één vervoersautoriteit voor de Randstad. Zowel de PvdA als andere partijen hebben eerder aangegeven die wens te delen. Geïnformeerd wordt hoe dit vanuit de provincie Utrecht handen en voeten zou kunnen worden gegeven.

In deze nota wordt vastgelegd dat provinciale staten en gemeenteraden instemmen met dit UpR en dat vervolgens een bestuurlijke structuur wordt opgetuigd waarbij in behoorlijke mate delegatie van besluitvorming plaatsvindt. Dit houdt in dat voor elk omvangrijk project een projectuitvoerder wordt benoemd en provinciale staten, gemeenteraden en de Regio+ gebieden niet op elk moment gebruik maken van hun huidige recht ieder besluit opnieuw aan de orde te stellen. Dat is nogal fundamenteel. Spreker kan zich voorstellen dat in het debat in de staten juist die structuur uitvoerig wordt besproken en daarover een besluit wordt genomen omdat dit in feite gaat om een behoorlijke delegatie van bevoegdheden die de provincie nu nog heeft.

Er is een discussie gaande over een Nationaal Bestuursakkoord. In dit kader ligt een relatie met dit UpR. Dit is ook aan de orde geweest bij de bespreking van het Coalitieakkoord. Spreker kan zich voorstellen dat er op een zeker moment informatie is over de besteding en aanwending van provinciale middelen waarover PS door GS moeten worden geïnformeerd. Zolang het Nationaal Bestuursakkoord niet is afgesloten kan het gewenst zijn dat de informatie vertrouwelijk aan PS wordt verstrekt. De PvdA zou hiervoor de ruimte willen bieden om te voorkomen dat PS straks wellicht worden geconfronteerd met een aanwending van middelen die PS misschien niet helemaal of helemaal niet past.

De heer Van den Burg wil namens de VVD de aandacht vestigen op de procedure en de inhoud.

Procedure

De VVD constateert dat naast de cvdK ook PS een driedelige rol hebben. PS zijn kaderstellend, controlerend en volksvertegenwoordigend. In dit stuk staat niets nieuws als het gaat om de kaders. In die zin kan het stuk in de visie van de VVD voor kennisgeving worden aangenomen.

Inhoud

De VVD is te spreken over het UpR. De drie kernopgaven zijn integrale bereikbaarheid, duurzame kwaliteit vitaliteit en veiligheid van stad en land en de economische ontwikkelingen in steden en dorpen. Dat zijn precies de zaken waaraan het ontbreekt in de Randstad. Uit de rapportage van de OESO en de bevindingen van het Ruimtelijk Planbureau kan worden geconstateerd dat de Randstad juist deze zaken moet verbeteren om concurrerend te kunnen blijven in Europa en de wereld. Hiermee wordt in de visie van de VVD derhalve de spijker op de kop geslagen.

De VVD kan zich goed vinden in de bestuurlijke opmerkingen die zijn gemaakt, zoals afspraak is afspraak en vermindering van bestuurlijke drukte. Het gaat immers om het resultaat en niet om wie wat waarover zou moeten of willen zeggen. De VVD hoopt dat de nieuwe WRO daartoe mogelijkheden biedt, maar wellicht moeten afspraken worden gemaakt om tot een goede werkbare situatie te komen.

Voor Utrecht komen projecten voorbij zoals het ontwikkelen knooppunt Utrecht, versterken van het groen/blauwe netwerk rond de steden, Deltalijn en organiseren samenhangend OV. Dat zijn zaken die ook in de rapportage van de OESO en het Ruimtelijk Planbureau staan. Wat de VVD betreft wordt het thans voorliggende stuk niet in de staten behandeld, omdat het niet kaderstellend is. Binnenkort vindt een conferentie plaats over de NV Utrecht. Het Bestuursakkoord tussen Rijk en provincie moet nog worden ingevuld. Dat betekent naar alle waarschijnlijkheid dat er financiële kaders en piketpalen zullen worden geslagen. Dat lijkt de VVD bij uitstek het moment dit onderwerp in de staten te behandelen.

De heer Bisschop deelt mede dat de SGP blij is met dit UpR omdat hiermee een eindelijk durende, vruchteloze structuurdiscussie kan worden voorkomen, die in feite ten koste gaat van het aanpakken van problemen. Het UpR heeft nadrukkelijk de ambitie de knelpunten aan te pakken. Het moet om de inhoud gaan.

Naar aanleiding van de interpellatie door D66 in de staten over de tot standkoming van de UpR uit spreker zijn teleurstelling over het formele antwoord van GS dat op basis van pakketstudies zaken zijn aangereikt. Spreker betreurt dat PS hierdoor te weinig mede-probleemdrager zijn geworden. Het is een zaak dat een ieder zeer aan het hart gaat. Spreker onderschrijft in dit kader het betoog van het CDA.

De SGP hecht eraan alsnog kennis te nemen van de specifieke schriftelijke inbreng vanuit GS dan wel de cvdK.

Op blz. 5 wordt gezegd dat de drie kernopgaven de basis en het stramien zijn voor de ontwikkeling van de internationale concurrentiepositie van de Randstad. Rijk, provincies en gemeenten committeren zich aan deze hoofdlijn. In het vorenstaande kan spreker zich vinden. Vervolgens wordt opgemerkt dat de 8 voorzitters van G4P4 vanuit hun verantwoordelijkheid als commissarissen en burgemeesters enerzijds maar anderzijds ook vanuit hun rol en positie als Raad van Advies actief sturing geven aan deze 3 kernopgaven. Jaarlijks organiseren zij met de Projectminister over deze 3 kernopgaven een gesprek met de Randstedelijke overheden over agendering, actualisering en sturing. Spreker informeert hoe hij zich de uitvoering daarvan moet voorstellen. Uiteraard heeft de keuze van het leggen van de doorzettingsmacht bij een bepaalde overheid consequenties voor de beslissingsbevoegdheid. De verantwoordelijkheid voor het Utrechtse belang dient voorop te staan, maar op bepaalde

momenten moet het mogelijk zijn het overkoepelend belang te laten prevaleren. Dit kan alleen indien de mogelijkheid wordt geboden daarover een inbreng te hebben, erover mee te discussiëren en mede-probleemdrager te zijn. Dat mist de SGP teveel in het onderhavige UpR.

De heer De Vries merkt op dat de inhoud van de UpR in zijn visie niet meer ter discussie kan staan, omdat de UpR al bij de Minister ligt. Wel zou kunnen worden besproken PS in de toekomst op een ordentelijke manier te betrekken bij het proces. Spreker zal zich in zijn betoog daarop richten en voorts een aantal punten naar voren brengen, dat D66 heeft gemist in het UpR.

Het UpR is in de visie van D66 een prima instrument om ervoor te zorgen dat de belangrijke knelpunten, die bekend zijn in de Randstad, worden aangepakt. Het is wat D66 betreft echter niet de enige oplossing, maar in ieder geval een eerste goede stap. In het stuk valt op dat G4P4 erkent dat de uiteindelijke doorzettingsmacht voor de Randstad bij de Projectminister ligt (blz. 6). Het lijkt alsof het opzetten van een nieuw poldermodel wordt voorgestaan, waarin iedereen moet meepraten over ieder onderdeel van dat programma. D66 kan zich voorstellen dat de beslissingsbevoegdheid over dergelijke grootschalige problemen in Den Haag wordt gelegd. In dat geval hoeft straks niet in de staten een discussie te worden gevoerd over een UpR, waaraan niets kan worden gewijzigd. D66 had liever vanuit PS van te voren zaken aangedragen ten behoeve van de inbreng van GS.

Spreker sluit zich aan bij de vragen die zijn gesteld over wat het jaarlijkse gesprek van de 8 voorzitters inhoudt over de 3 kernopgaven, wat daarbij de rol is van de cvdK, of daarin de koers van het UpR aan de orde komt en wat moet worden verwacht van de update van de investeringsanalyse. Geïnformeerd wordt of dit ook aan de orde komt in PS, zodat zij in dat kader hun controlerende en toetsende rol kunnen vervullen. Spreker kan zich voorstellen dat, indien hiermee aan de slag wordt gegaan, de staten regelmatig worden geïnformeerd en ook regelmatig kunnen controleren of de afspraken daadwerkelijk tot uitvoering worden gebracht. Het valt D66 op dat het UpR een mobiliteitsverhaal is geworden. Natuurlijk is mobiliteit één van de grote knelpunten in de Randstad, maar in de visie van D66 zou er meer aandacht moeten zijn voor de duurzame kwaliteit, vitaliteit van de stad en het platteland. Dat is in de visie van D66 de kern van de Randstadopgave. Juist door de duurzaamheid en vitaliteit kunnen waarborgen worden bereikt voor de bereikbaarheid en de economische ontwikkeling. Daarnaast mist D66 innovatie en onderwijs als een hoofdopgave. Het wordt weliswaar genoemd middels de verwijzing naar een aantal projecten, maar juist gelet op de onderlinge concurrentie in de Randstad verzwakt dit de concurrentiepositie van de Randstad in Europees en mondiaal verband. Daarvoor zou meer aandacht moeten zijn in dit stuk.

Volgende week vindt een conferentie plaats over de Noordvleugel. In bijlage 2 scoort Utrecht redelijk mager in vergelijking met Amsterdam e.o. Er wordt gesproken over een verkenning wat betreft de nationale landschappen en de verstedelijkingsopgave. Wat D66 betreft wordt dit de achilleshiel van de UpR. De vraag is hoe ervoor wordt gezorgd dat het groen en blauw versterkt blijft en niet verder wordt aangetast.

In de UpR mist D66 hoe ervoor wordt gezorgd dat de verstelijking in het gebied niet zodanig wordt dat alleen van een versteende structuur kan worden gesproken. D66 krijgt het gevoel dat dit het ultieme doel wordt. Het vormt een bedreiging voor de groen/blauwe structuur die weer bijdraagt aan de unieke kwaliteit van de Randstad. Geïnformeerd wordt waar het evenwicht ligt en waar dit kan worden teruggevonden.

Voorts mist D66 het goederenvervoer over water. Er wordt veel gesproken over vervoer over weg en spoor. Het goederenverkeer over de weg zal in de komende 10 jaar explosief groeien op grond waarvan in het kader van de UpR veel meer aandacht zou moeten zijn voor vervoer over water.

Tot slot sluit D66 zich aan bij het verzoek van de SGP met betrekking tot het verstrekken van de inbreng van GS.

Mevrouw Bodewitz deelt mede dat de PvdD zich aansluit bij voorgaande sprekers met name het CDA, de SGP en D66. Ook de PvdD valt de sterke nadruk op mobiliteit en verstedelijking op. Er gaat te weinig aandacht uit naar de groene/blauwe visie. De PvdD is benieuwd naar de inhoud van de inbreng van GS.

De heer Nugteren deelt mede dat GroenLinks zich in veel zaken die naar voren zijn gebracht kan vinden, maar van oordeel is dat een en ander wel wat scherper mag worden gezegd. De vraag van de SGP wat GS specifiek vanuit Utrecht hebben ingebracht moet worden beantwoord. PS hebben de controlerende taak om te bezien hoe GS in deze hebben geopereerd.

Wat betreft de kaderstellende taak kan GroenLinks zich in grote lijnen vinden in het betoog van de PvdA. Spreker onderschrijft met name dat hierover snel een debat moet worden gevoerd omdat, indien de staten zich in dit stadium niet uitspreken over een aantal hoofdlijnen, PS hun kaderstellende taak verwaarlozen.

GroenLinks mist in het UpR het Groene Hart. Dit dient in haar visie als een afzonderlijk onderdeel te worden opgenomen. Het is het belang van de steden het Groene Hart goed op de agenda te hebben. Voorts heeft GroenLinks mobiliteit gemist. GroenLinks sluit zich aan bij het betoog van de PvdA over de vervoersautoriteit. Tot slot mist GroenLinks het OV. Dat is meer dan organisatie; het is investeren. Spreker sluit zich aan bij de opmerking van D66 over kennis en zou dit willen uitbreiden met cultuur omdat de grote steden op dat terrein veel zaken gemeenschappelijk doen en dat nog veel beter kunnen profileren. Voorts sluit spreker zich aan bij de opmerking over de Investeringsagenda.

GroenLinks pleit voor een snel debat in de staten, waarbij de bestuurlijke organisatie dient te worden betrokken en met name de rol van de cvdK. Er moet helderheid komen hoe in de toekomst wordt gekeken naar de bestuurlijke structuur van de Randstad.

Mevrouw Jonkers merkt op dat het UpR geen SP-stuk is, omdat daarvoor de nadruk teveel ligt op economie en asfalt en te weinig op leefbaarheid. Het idee om niet weer te discussiëren over een Randstadprovincie maar daadwerkelijk met de inhoud aan de gang te gaan is op zich positief. Op blz. 16 staat dat het uiteindelijke programma vastgesteld dient te worden door de staten. In de visie van de SP onderstreept dat hoe essentieel het was wanneer de staten de kans hadden gehad van tevoren hun input te leveren. De overige opmerkingen die zijn gemaakt over de rol van de cvdK's en de onduidelijkheid daarover onderstreept de SP.

Mevrouw Dekker merkt op dat de heer Ekkers zal ingaan op de inhoudelijke vragen op het gebied van mobiliteit, economie en de NV Utrecht.

De heer Ekkers merkt op dat het UpR er nog niet is. Wat thans voorligt is een voorzet van de provincies en de gemeenten richting het Rijk. Het Rijk komt op 22 juni a.s met het UpR. De bedoeling van het Rijk is met het UpR het veld in te gaan. Dat betekent dat allerlei instellingen en organisaties daarop kunnen reageren. Het UpR is van belang omdat uit rapportages van de OESO blijkt dat Nederland achteruit gaat als het gaat om economische groei, bereikbaarheid, e.d. Daarom is het logisch dat er veel nadruk ligt op economie en asfalt. Het gaat echter ook om de leefbaarheid van de Randstad, dat mensen die zich vanuit het buitenland in de Randstad vestigen het niet alleen interessant vinden hier te werken maar ook hier te wonen en te recreëren. Dat betekent dat het vestigingsklimaat altijd in de breedte, inclusief groen, goed dient te zijn. Uit de onderzoeken van het OESO blijkt bijvoorbeeld met name dat het OV slecht is. Er zal derhalve moeten worden geïnvesteerd in het OV, maar ook in innovatie en onderwijs. Het gaat er met name om als Randstad te proberen die zaken waarin het slechts gaat te verbeteren (m.n. de bereikbaarheid) en die zaken die goed gaan (behoud van natuur en groen) te behouden.

GS hebben richting hun andere partners die de voorzet hebben gedaan de volgende punten ingebracht: investeringen in het Groene Hart, Groot Mijdrecht en in de wegenstructuur rond Utrecht. GS staan op het standpunt dat, indien de bereikbaarheid in de Randstad moet worden vergroot, gestart moet worden met de draaischijf Utrecht omdat de hele Randstad er last van heeft indien rond Utrecht het verkeer stilstaat. Eén vervoersautoriteit is niet genoemd. Er liggen verschillende meningen over vervoersautoriteiten. Utrecht heeft in het Coalitieprogramma staan: een goede samenwerking voor te staan met de andere vervoersautoriteit. In Zuid Holland staat men één autoriteit voor de hele Randstad voor. Het Rijk voelt daar niets voor. Het zal derhalve nog enige tijd duren voordat daarover duidelijkheid komt. Wel is het gezamenlijke doel te komen tot een goede aanpak. Spreker verwacht dat de wijze waarop de structuur/organisatie wordt georganiseerd in het stuk van het Rijk staat. Daarbij wordt gedacht aan 'trekkers' die zorgen dat zij voldoende gezag hebben in de eigen, maar ook andere, organisaties. Spreker kan zich voorstellen dat de staten, nadat het stuk vanuit het Rijk is ontvangen, daarover praten. Over de rol van de Holland 8 is de Minister duidelijk. De Holland 8 hebben alleen vanuit de breedte van hun kennis en netwerk een adviestaak in de richting van de Minister.

De voorzitter memoreert dat één van de kernvragen was hoe de rol van PS zich verhoudt tot de door GS/cvdK geleverde inbreng.

De heer Ekkers licht toe dat het stuk, dat door GS is geleverd, in samenspraak is gegaan met de 8 partijen die daarin een rol spelen. Daarin zijn zaken aangedragen die, in de visie van deze partijen, van belang zijn om te worden meegenomen in het UpR van het Rijk. Het is niet meer dan een voorzet.

De heer Bisschop memoreert zijn verzoek een afschrift te ontvangen van de inbreng van GS. De heer Ekkers zegt dit toe.

De NV Utrecht is onderdeel van de Noordvleugel. Daarover vindt volgende week een conferentie plaats. Datgene dat de NV Utrecht beoogt is niet in strijd met hetgeen tot nog toe in het UpR staat.

Mevrouw Dekker heeft goed verstaan dat PS aan de voorkant van het proces betrokken willen zijn bij de samenstelling van dergelijke belangrijke documenten die een rol gaan spelen in het overleg met het Rijk als het gaat om de toekomst van de Randstad en de provincie Utrecht in die Randstad. Bij de statenbehandeling op 29 mei jl. heeft spreekster namens GS aangegeven dat GS de staten buitengewoon serieus zullen nemen. Dat geldt nog steeds. Daarnaast is het zo, dat het voorliggende stuk al gereed was voordat de collegeonderhandelingen waren afgerond en de nieuwe GS waren geïnstalleerd.

Spreekster acht het alleszins gewenst dat de staten zo betrokken willen zijn. Wel zou zij gebruik willen maken van het voorstel dat, indien noodzakelijk, vertrouwelijk informatie aan PS wordt verstrekt. Er moet een positie worden ingenomen tegenover de overige bestuurders in de Randstad. Dat zijn er 12, omdat de gewesten daarin ook nog een zekere rol spelen. Daarnaast dient een positie te worden ingenomen tegenover het Rijk. Dat wordt lastig indien iedereen de onderhandelingen in het openbaar gaat voeren.

Opgemerkt is dat, hetgeen thans als bijdrage is verwoord, niet afwijkt van het beleid dat reeds was vastgesteld. Een aantal leden heeft aangegeven onderwerpen te missen zoals kennis, innovatie, goederenvervoer over het water, het Groene Hart. Spreekster neemt hiervan kennis en ziet dat als wensen van de commissie dat in vervolgbesprekingen mee te nemen.

Zoals aangegeven komt de Minister 22 juni a.s. met het UpR van het Rijk. De provincie zal daarop moeten reageren. Spreekster verwacht dat de Minister ook voorstellen zal doen op het gebied van de bestuurlijke organisatie. De bestuurlijke organisatie is – naast het feit dat PS aan de voorkant geïnformeerd willen zijn en kunnen meepraten – een punt dat de commissie zorgen baart. GS hebben tot nu toe van de Minister begrepen dat hij van plan is bij ieder groot

project een trekker namens het Rijk in te zetten en een trekker vanuit het gebied dat daar het meest mee te maken heeft. Of de bevoegdheden, die daaraan worden gegeven, ook gepaard gaan met wetgeving is spreekster op dit moment niet bekend. Dat er iets gevonden moet worden om doorzettingsmacht te organiseren is volstrekt duidelijk. Die hartenkreet wordt vanuit alle bestuursorganen van de Randstad geuit.

De voorzitter geeft de commissie in tweede termijn het woord.

De heer Nugteren bestrijdt dat het UpR geheel conform hetgeen is dat deze staten in de loop der tijd hebben besloten. Er staat een aantal zaken niet in. Er staat echter ook een aantal zaken wel in die in een andere samenhang zijn gebracht dan PS ernaar hebben gekeken (o.a. het Groene Hart en belang van OV). GroenLinks sluit zich derhalve niet aan bij diegenen die van mening zijn dat dit allemaal past binnen de kaders die gegeven zijn.

Door het betoog van de gedeputeerde over de organisatie neemt zijn zorg verder toe. Met GroenLinks valt te praten over delegatie van bevoegdheden. Daarbij gaat het om de kaderstelling, maar het gaat in een democratie ook om het kiezen en controleren van bestuurders. Indien trekkers van projecten worden aangewezen, acht spreker geen enkele inbreng vanuit de volksvertegenwoordigers mogelijk. Dat gaat GroenLinks te ver. In dat geval wordt direct geopteerd voor een Randstadprovincie met gekozen bestuurders. Het is van belang dat GS de signalen van PS over de kaderstellende en meer inhoudelijk gerichte onderwerpen goed opvangen.

De heer De Vries merkt op niet gerustgesteld te zijn door het betoog van de gedeputeerden. Spreker memoreert dat D66 een aantal belangrijke zaken mist in het stuk. Daarnaast vraagt spreker zich af in hoeverre en wanneer PS op de hoogte zouden zijn gebracht van dit stuk, de inbreng vanuit de G4P4, als D66 daarnaar niet had gevraagd. Het tekent in zijn visie toch een bepaalde houding waarbij dit college van GS zich in de visie van D66 niet achter het oude college mag verschuilen. Het kan niet zo zijn dat PS pas achteraf wordt geïnformeerd over dit soort belangrijke kwesties, zeker indien daarover als zo vaak is gesproken.

De vraag is hoe er in de toekomst voor wordt gezorgd dat de staten betrokken zijn bij het UpR. Spreker verzoekt in de eerste plaats het UpR van het Rijk zo spoedig mogelijk ter beschikking te stellen aan PS. Voorts hecht spreker eraan dat de gedeputeerde erkent dat de feitelijke doorzettingsmacht bij de projectminister UpR ligt. Zo staat het namelijk heel duidelijk in het stuk. Dat zou kunnen inhouden dat, als de provincies en de gemeenten er niet uitkomen, uiteindelijk de Regering knopen doorhakt ten aanzien van de Randstad. De provincie moet zich daarvan goed bewust zijn. De risico's die nu ontstaan door het niet kunnen volgen van de uitvoering van het UpR dan wel de input zijn levensgroot omdat nog steeds niet helder is wat exact de rol is van de cvdK, hoe die moet worden gecontroleerd, of PS hem die kaders moeten meegeven en op welke moment PS hem ter verantwoording moet kunnen roepen. Daarover moet helderheid komen.

De heer Bisschop sluit zich aan bij de vragen van D66 en GroenLinks.

De heer Van den Burg acht het van belang dat slagvaardig gewerkt wordt aan de beschreven problematiek en dat dit gebeurt binnen de aanwezige democratische legitimatie. Daar hecht de VVD veel waarde aan. Opgemerkt wordt dat de Minister besluit, hetgeen klopt. De VVD wil echter de discussie over provinciale gelden binnen PS voeren.

Volgens de VVD past het onderhavige UpR binnen de kaders die zijn afgesproken. De discussie is meer of het programma volledig is. Volgens de VVD is dit het geval. De financieringsstromen voor het Groene Hart zijn bijvoorbeeld ondergebracht in het AVP en het ILG. Bladzijde 52 van het UpR gaat hier nadrukkelijk op in.

De heer Nugteren merkt op dat het Groene Hart is opgenomen in de bijlagen, terwijl het in de visie van GroenLinks een prominente plek zou moeten hebben in het UpR. Spreker heeft de opmerking over de kaders gemaakt naar aanleiding van het betoog van gedeputeerde Dekker dat de commissie heeft aangegeven dat hetgeen thans als bijdrage is verwoord niet afwijkt van het beleid dat reeds was vastgesteld. Spreker is van mening dat helder moet zijn dat het niet binnen de kaders staat, omdat PS daarmee al direct hun bevoegdheid om kaders te stellen te blijven corrigeren weggeven.

De heer Van den Burg heeft niet betoogd dat het Groene Hart volledig in het UpR staat beschreven. Hij geeft alleen aan dat het Groene Hart al in een ander programma is geregeld.

De heer Nugteren merkt op dat dit de visie van de VVD betreft. GroenLinks is van mening dat het Groene Hart er veel te beperkt in staat gelet op de oppervlakte, de economische belangen en de samenhang van de Randstad. De Randstad heet Randstad omdat het om het Groene Hart heen ligt. In dat kader hadden beiden goed in het UpR moeten staan. Er staan veel onderwerpen in die ook in andere programma's zijn ondergebracht maar toch afzonderlijk worden genoemd. Dat had voor het Groene Hart ook moeten.

De heer Van den Burg merkt op dat de VVD en GroenLinks in deze van mening verschillen.

De heer Bos memoreert zijn vraag of de resultaten van de ontwikkelingsvisie in het kader van de Noordvleugel die in de tweede helft van dit jaar worden vastgesteld nog een rol spelen in het UpR.

Indien op 22 juni a.s. het UpR van het Rijk komt is het wellicht van belang dat te koppelen aan de gedachte van de PvdA dit te bespreken in de staten en in PS uitvoerig te kijken naar de wijze waarop de bestuurlijke verhoudingen worden georganiseerd. Er ligt een fors programma. Dit programma wordt ingezet, geïmplementeerd en uitgevoerd. Een en ander zal op democratische wijze moeten worden gelegitimeerd.

De heer Ruijs merkt op dat gedeputeerde Dekker aangaf dat o.a. het CDA van oordeel was dat de onderhavige UpR paste binnen de kaders die zijn gesteld. Spreker heeft echter aangegeven dat het niet de rol van het CDA is zaken te vergelijken, indien daaraan toch geen consequenties kunnen worden verbonden. Het CDA heeft dit stuk derhalve voor kennisgeving aangenomen.

Het CDA ziet de schriftelijke inbreng van GS en het UpR van het Rijk met belangstelling tegemoet. Het CDA steunt het voostel dit te behandelen in de staten en daarbij het resultaat van de conferentie van de NV Utrecht te betrekken. Overigens heeft spreker grote moeite met de inhoud van het stuk dat door de NV Utrecht naar buiten is gebracht. Het CDA verwacht overigens in deze dat GS zelf met een stuk komen. Het CDA wacht het GS stuk met betrekking tot de NV Utrecht plus het UpR van de Minister af. Deze beide stukken zullen voor het CDA de leidraad zijn voor het bepalen van een koers. De vertrouwelijkheid waar de gedeputeerde om vraagt acht spreker verstandig. Wil de provincie zich positioneren in relatie tot concurrenten zal dat af en toe in vertrouwen moeten gebeuren.

Het CDA sluit zich aan bij de opmerking over het Groene Hart.

Nederland is een klein land met veel mensen. Er is sprake van een organisatie waarbij de democratie centraal staat. Een democratie wordt geleid via volksvertegenwoordigers zoals PS. PS zullen dat moeten invullen om hun geloofwaardigheid te behouden. Het signaal dat het CDA de komende jaren zal uitdragen is te proberen een oplossing te vinden waarbij juist de stellingname van PS wordt gebruikt om machtiger te zijn richting Den Haag.

Mevrouw Dekker verwacht dat ook bij de overige partners de vraag aan de orde is over de democratische legitimatie van het vaststellen en de uitvoering van dit programma. Het thans voorliggende stuk betreft de insteek van de G4P4. Het stuk waar het om gaat is het UpR van het Rijk. Daarin wordt bepaald wat er gaat gebeuren en hoe dit gaat gebeuren. Spreekster stelt

derhalve voor het debat voluit te voeren op basis van het stuk van de Minister. Het stuk zal zo spoedig mogelijk na ontvangst aan PS worden verstrekt. Naar aanleiding van het stuk van de Minister kan ook worden gediscussieerd over de inhoud; welke elementen al dan niet worden gemist. Uit het stuk van de Minister zal duidelijk worden of het compleet is, toereikend is en vooral ook of een en ander zodanig wordt vormgegeven dat o.a. PS als gekozen volksvertegenwoordiger hun rol kunnen spelen.

De heer De Vries vraagt zich af in hoeverre PS nog sturend kunnen optreden terzake het UpR van de Minister.

Mevrouw Dekker denkt dat dit niet meer of minder zal zijn dan bij andere wetgeving of regelgeving die van het Rijk komt en die de provincie dan wel de gemeente regarderen. Spreekster verwacht dat er ruimte is voor discussie. Dat lijkt haar ook een normale zaak in een gezonde verhouding van overheden die ten opzichte van elkaar zaken wensen te bereiken en die onderkennen dat ieder van die overheden zijn eigen rol speelt.

De resultaten van de ontwikkelingsvisie van de NV Utrecht kunnen niet meer worden betrokken in het stuk van de Minister omdat de conferentie in dezelfde week plaatsvindt als het UpR wordt uitgebracht.

De heer Ruijs merkt op dat de zorg is dat uit de conferentie een stuk ontstaat, opgesteld door mensen die onderling geen verhouding dan wel gewicht hebben en dit stuk vervolgens als leidend wordt beschouwd. De provincie is trekker op basis van de WRO. Het CDA wil dat overleg derhalve in deze omgeving voeren. Uiteraard wordt rekening gehouden met inbreng van anderen. Op grond van het bovenstaande heeft spreker naar voren gebracht dat zowel de resultaten van de conferentie als het UpR van de Minister van belang zijn om tot een standpunt te komen binnen de provincie zelf.

Mevrouw Dekker gaat er vanuit dat in het proces van de NV Utrecht op enig moment een standpunt van GS komt dat vervolgens wordt voorgelegd aan PS.

Nadat de voorzitter heeft vastgesteld dat de commissie geen vragen en opmerkingen meer heeft sluit hij de discussie over dit onderwerp af.

Geen portefeuillehouder

14. Amendement PS-commissie ‘inrichting politieke ruimten’

De voorzitter verzoekt de commissie aan te geven wie zitting wil nemen in de in te stellen PS-commissie die GS adviseert inzake de inrichting van de politieke ruimten.

De heren De Vries, Bersch en mevrouw Doornenbal geven aan bereid te zijn zitting te nemen in de in te stellen PS-commissie.

De heer Bos is van mening dat in een tweetal bijeenkomsten moet kunnen worden gekomen tot een programma van eisen. Met de voorwaarde van het beperkte tijdsbeslag is hij bereid zitting te nemen in de in te stellen PS-commissie.

De heer Van den Burg sluit zich hierbij aan.

De voorzitter concludeert dat mevrouw Doornenbal en de heren De Vries, Bersch, Bos en Van den Burg bereid zijn zitting te nemen in de in te stellen PS-commissie inrichting politieke ruimten. Ten aanzien van de werkwijze wordt het voorstel van de heer Bos overgenomen. Spreker concludeert, dat hiermee de PS-commissie inrichting politieke ruimten is ingesteld.

15. Vaststellen eerste wijziging van de Verordening Programmaraad Randstedelijke Rekenkamer

De voorzitter concludeert dat de commissie zich kan vinden in het onderhavige voorstel en ermee instemt dat dit als sterstuk naar de staten gaat.

TER KENNISNEMING

16. Evaluatie verkiezingscampagne

Mevrouw Bodewitz deelt mede dat de PvdD schriftelijke vragen zal stellen en afhankelijk van de beantwoording wellicht zal verzoeken om agenderen.

17. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter de vergadering onder dankzegging van ieders komst en inbreng.